

Станислава Кара - „Като на кино“

ЗА ЛЮБОВТА КЪМ КИНОТО

Дори не си спомням първия момент, в който разбрах, че съм намерила истинската любов в живота си – киното. Никога не съм вярвала, гледайки като тийнейджър идолите си Джей Лено или Конан О'Браян, че един ден и аз свободно ще разговарям със световни холивудски звезди. Макар че дълбоко в себе си винаги съм го желала. За всеки случай проговорих английски от малка, имах огромно желание да уча в чужбина и заминах за Англия. За всеки случай следвах и журналистика – за да общувам един ден с големите звезди! И то взе че стана. За мечтите винаги трябва да се работи много, особено ако идваш от малка, бивша социалистическа държава, в която не може да намериш вдъхновение и подкрепа за изкуство. Напротив, всички отдавна са се примирили, че в него бъдеще няма. А аз съм от онези наивни мечтатели, които са убедени, че светът вече е премахнал границите си и е само въпрос на организация да стигнеш там, където винаги си искал да бъдеш.

В университета в Лондон ни учеха на различни техники и правила в журналистическия занаят, но никой не криеше възхищението си от по-рискованата журналистика – да си военен кореспондент или разследващ журналист, придава особен блясък. Всяка такава история вдъхновява не само млади журналисти, но и филмови продуценти. Много от най-известните военни кореспонденти идваха да ни разказват за приключенията си и голяма част от колегите ми имаха неистов пламък в очите. Сред тези журналисти беше легендарната и за съжаление, вече покойна звезда на вестник „Таймс“ Мари Колвин. Военен кореспондент през целия си професионален живот, загубила едното си око, както и възможността да поддържа нормален личен живот, тя се бе посветила на професията и гордо поемаше последиците ѝ. Беше вдъхновение за всички и ние се надпреварвахме кой да ѝ зададе най-интересните въпроси – как е създавала връзките си в арабския свят и какво ѝ е струвало да стане легенда. Гласът ѝ беше запомнящ се, а годините в Лондон не бяха повлияли на американския ѝ акцент.

Родената през 1956 г. американка се премества в Лондон, а от 1985 г. работи за вестник „Таймс“ като чуждестранен кореспондент. Освен в Близкия изток тя отразява събития в Чечня, Косово, Сиера Леоне, Зимбабве, Шри Ланка и Източен Тимор, където помага за спасяването на повече от 1500 жени и деца. Печели награди за репортажите и храбростта си. Губи лявото си око, отразявайки гражданската война в Шри Ланка, независимо че изкрещява „Журналист, журналист“, преди да я уцели шрапнел. Въпреки тежката си травма успява да предаде материала си навреме. Първото международно интервю на бившия лидер на Либия Муамар Кадафи е нейно – заедно с Кристиан Аманпур от Ей Би Си и Джеръми Боуен от Би Би Си. Легендарната журналистка загива в Сирия, откъдето отразява войната и разказва как това е най-ужасяващият конфликт, който е виждала, и че войниците брутално нападат невинни хора. Убива я експлозив заедно с френския фотограф Реми Очилик. Всяка история, която разказваше и на нас, бе впечатляваща. „Винаги трябва да мислиш за риска и за крайната цел. Заслужава ли си опасността?“ За нея в това се състоеше животът – да бъде там, където има конфликт, и да разказва за него.

Никога няма да забравя и журналиста от „Ал Джазира“ Йосри Фуда, който беше обикновен на вид, слаб и висок човек. В момента, в който заговори обаче, завладя цялата зала. „Ал Джазира“ по онова време беше мечтано място за работа и ние жадно попивахме всяка дума на този безразсъдно смел журналист. А неговата история ставаше идеално за филмиране! Шоуто му се казва „Top Secret“ и тогава бе едно от най-популярните, първото, посветено на разследващата журналистика в арабския свят. През

2002 г. Йосри успява да интервюира един от мозъците на атаките на 11 септември 2001 година. Малко след като журналистът Даниел Пърл е убит в Пакистан, Фуда получава сигнал, че може да се срещне с Халид Шейх Мохамед, главно действащо лице в ужасяващите събития. Журналистът разказваше с подробности как със завързани очи бил отведен в огромен склад, където се срещнал очи в очи с терориста. Той му разрешил да записва и му разказал историята си. Йосри Фуда е можело да бъде убит подобно на обезглавения Даниел Пърл, но си е тръгнал с историята на живота си. Няколко дни по-късно Халид Шейх Мохамед е заловен, като се предполага, че Фуда е бил проследен до локацията на интервюто и е помогнал за провеждането на акцията. Историята на двамата журналисти, върнали се от Кот д'Ивоар след гражданската война там, също е съкрушителна. Репортерката Джанин ди Джовани и операторът Бруно Джиродон, двойка и в живота, прекарват няколко месеца сред зверски убийства с мачете и виждат деца, нарочно обезобразени, с ампутирани до лакът или китка ръце. По-късно и двамата разказват как, вървейки по Оксфорд Стрийт в Лондон, непрекъснато им се привиждали трупове без ръце, а нощно време се будели от кошмарите и виковете си.

Едно беше сигурно – да си журналист в кризисни ситуации, е изключително интересно, но не е за всеки. Трябваше бързо да измисля тема за дипломната си работа. Поисках да отида в тайландските затвори, за да разбера кои са причините хората, попаднали там, да стават мулета за пренос на наркотици, но ми беше отказано, защото било опасно. Няма да забравя какво ми каза преподавателката: „Пиши за нещо, което ти е страст и което е пред теб. Всяка история може да е интересна“. И така, тръгнах да търся във виртуалното пространство снимачна площадка на филм, която да ме приюти, за да напиша дипломната си работа и да стана официално част от журналистическата гилдия. В крайна сметка киното винаги е било моята страст.

ЗАЩО ОБИЧАМЕ ХОЛИВУДСКИЯ БЛЯСЪК?

Филмовата индустрия е едно от местата, където е най-сложно да си уредиш интервю. Трябва да се казва каква точно е целта на журналиста – доброто интервю с холивудски звезди зависи от настроението им, а да ги накараш да отговарят на по-лични въпроси, е почти невъзможно. Когато започнах да търся снимачна площадка, за която да разкажа в дипломната си работа, лично секретарката на Уди Алън ми отказа четири пъти достъп до мястото в Лондон, където се снимаше филмът му „Мач пойнт“. Едва тогава осъзнах, че трябва да се целя по-реалистично. Беше ми казано, че господин Алън не приема журналисти на снимачната си площадка, а аз, естествено, горях от желание да попадна там!

Журналистите, пиарите и киноиндустрията се намират в постоянен порочен кръг на взаимна зависимост. Добър пиар може да се прави на всички, дори на отрицателните герои на екрана или в живота. Но възможността да загубиш, когато накърниш нечий имидж, е много по-голяма, отколкото в обикновената игра на въпроси и отговори. Освен това световните звезди също държат да не им е скучно и често представят определен свой образ пред обществото, изискващ невероятна хореография и подготовка. Именно в това се състои работата на умния пиар. Журналист да напръска Том Круз с воден пистолет или да нападне Брад Пит с юмруци, може да е планирана каскада, но и абсолютна случайност.

Журналистите и пиарите са болезнено зависими едни от други, тъй като професиите им изискват да предоставят информация на обществото. Целта им обаче е съвсем различна. Във всички случаи има причина едните да общуват с другите, но винаги въпросът „Каква е моята полза от това“ се носи във въздуха. От своя страна звездите се интересуват преди всичко от рекламата на собственото си име, на новия филм и от

имиджа си. Експертите твърдят, че работата на журналиста е в постоянния баланс между истината и скептицизма. От големите световни трагедии до незначителните за мнозина холивудски истории работата на журналиста е да събуди интерес, да общува с публиката и едновременно с това да задоволи потребността ѝ от знание или чиста клюка. За всяка достоверна история и информация журналистите имат нужда от добра комуникация с пиар индустрията. Харисън Форд е цитиран преди години да казва: „Тук съм, за да дам информация. Нямам друга причина, освен да представя филма на публиката“. Актьорите и журналистите поддържат взаимноизгодна връзка. Информация за случващото се зад кулисите или възможност да надникнат в личното пространство на актьора с всичките сочни подробности никога не се предоставят от самата знаменитост, а по-скоро от „близък приятел“ или „свидетел“. Когато става въпрос за здравословно изграждане на имидж, клюката винаги трябва да бъде изключена.

Британската журналистка Камила Лонг от години работи в едно от специализираните списания, посветени на елита във Великобритания – „Татлър“. По пътя към журналистическата си кариера съм на стаж там и тя ми разказва доста неща. От „Татлър“ обикновено не дават текстовете за одобрение, тъй като това може да предизвика забавяне в графика. Когато обаче звездата е наистина голяма като Камерън Диас например, пиар агенцията трябва да одобри снимките и да погледне статията и стила на журналиста. Също така пиарите задължително трябва да присъстват и на интервюто. Те винаги се опитват да се намесят и са в състояние да променят оригиналната идея на журналиста дори с присъствието си. „Всеки добър журналист се опитва да натисне – казва Камила Лонг. – Правих веднъж интервю с много известна актриса, която беше започнала да излиза със също толкова известен актьор, и пиарите ме предупредиха, че мога да попитам само веднъж за това. Те все пак искат да се обърне внимание на историята, но без да се стига до ниво, където може да стане опасно и актьорите да изгубят контрол.“

Камила Лонг ми разказва за интервю с Глен Клоуз, в което на журналиста му било забранено да задава въпроси за семейството ѝ. Интервюто станало силно и наелектризиращо, но накрая журналистът все пак задал забранения въпрос. Актрисата напуснала стаята и това, разбира се, застрашило отношенията между репортера и пиар агенцията, но той все пак направил „запомнящо се интервю“. Камила каза, че никога не би препоръчала този тип журналистическо действие, но независимо от обстоятелствата „запомнящото се интервю“ винаги остава запомнящо се. Да правиш такова интервю, е стресиращо. Изискват се определени социални умения, а да влезеш под кожата на някого, невинаги е лесно. Холивудските звезди се превръщат в „продукти“ от друго ниво – те задоволяват част от желанията на модерния свят за култура, забавление или паралелен начин на живот. При това, въпреки че са обиграни актьори, винаги е възможно да попаднат в капана на журналистите, ако последните са особено смели или успеят да ги омаят така, че да кажат нещо, което наистина мислят. А тогава на знаменитостите не им остава друго, освен просто да го отрекат. Глен Клоуз, Катрин Денъв или Уилям Дефо са само част от имената, които са го правили. Пред самата мен в личен разговор Уилям Дефо обърка България с Румъния и се почувства зле от това. След като назова Букурещ вместо София за столица на България, той веднага се поправи, но искрено се притесни. За мен това по никакъв начин не промени статута му на суперзвезда, а просто ни направи една идея по-близки. Той също е човек в крайна сметка.

Светските журналисти имат огромна сила и могат да бъдат използвани, неволно или нарочно, в разпространяването на клюки. Винаги може да се намери източник на

информация, който не трябва да бъде разкриван, но невинаги това е добра идея. Анонимните източници като Дълбоко гърло от филма „Цялото президентско войнство“ се оказват примадлива тема за Холивуд, която показва връзката между журналистите и актьорите. В крайна сметка редактори и продуценти се интересуват единствено от това как да се доберат до ексклузивна история, която би увеличила рейтинга и съответно продажбите на реклама. Тук идва и ролята на риалити форматите като „Биг Бродър“, „Х Factor“ или „Гласът“, както и всякакви нововъведения и опити да бъдат включени звезди или обикновени хора, които за кратко стават звезди, в схватка за оцеляване, надцакване или любовен триъгълник. Риалити предаванията са приети като част от процеса на „затъпяване“ на публиката. Но телевизиите се надпреварват да ги излъчват и да създават шум около тях. Всъщност най-важни са продажбите. Всичко вече може да се публикува в интернет, а звезди от риалити формати заемат голяма част и от съдържанието на по-сериозните вестници и списания. Били те плеимейтки или миски, всяка има възможност да заслужи мястото си в общество, което разрешава на пошлостта да го превземе...